

Bemærkninger til lovforslaget

A. Almindelige bemærkninger

For at imødekomme det behov, som er kommet til udtryk ved, at en række kommuner i de senere år har oprettet fritidsordninger på skoler, foreslås folkeskoleloven ændret, således at der indsættes en hjemmel for kommunerne til at tilbyde børnene mulighed for leg og beskæftigelse uden for skoletiden. Det er efter forslaget overladt til det lokale initiativ, om skolefritidsordningen skal etableres, ligesom der alene er tale om et tilbud til børnene. Skolefritidsordningen vil kunne indrettet således, at den også kan varetage skolens tilsyn med eleverne i mellemtimer og ventetid i forbindelse med befordringsordninger m.v.

Forslaget indebærer, at kommunerne får mulighed for at udnytte de ledige lokaler, som man på grund af det faldende elevtal har fået på mange skoler. Med placeringen af fritidsordningen på skolen har man endvidere opnået, at børnene ikke behøver at komme ud i trafikken efter skoletid.

Lovforslaget ændrer ikke noget med hensyn til mulighederne for i henhold til bistandsloven at oprette fritidshjem, heller ikke fritidshjem på skoler. Socialministeriet har henstillet til kommunerne at anvende alternative og mindre ressourcekrævende foranstaltninger på dagpasningsområdet. Skolefritidsordninger kan i denne forbindelse ses som alternativer til pasningsordninger oprettet efter bistandsloven.

Der vil efter forslaget blive mulighed for, at kommunerne i samarbejde med forældrene kan indrette fritidsordninger i overensstemmelse med lokale ønsker. Det vil således være den enkelte kommunalbestyrelse, der efter en individuel vurdering af behovet fastsætter antallet af medarbejdere ved fritidsordningen og personalets uddannelse, ligesom også fastsættelsen af åbningstiden, lokalerne indretning m.v. er overladt til lokal afgørelse.

Den bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte regler om skolefritidsordninger, som den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, 2. pkt., indeholder, vil kun blive udnyttet, hvis der fra

lokal side fremsættes ønske om retningslinier på dette område.

Ifølge ændringsforslaget til lovens § 24 sker oprettelsen af skolefritidsordninger ved bestemmelse på kommunens skoleplan. Det er undervisningsministeriets opfattelse, at skolenævnet bør have lejlighed til at udtale sig om ordningen, inden endelig beslutning træffes. I forbindelse med en senere ændring af skolestyrelsesloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 24 af 20. januar 1978, vil denne lovs § 27, stk. 15, blive søgt ændret, så at høringen af skolenævnet bliver obligatorisk. Af hensyn til koordineringen med de øvrige fritidstilbud i kommunen, herunder for at undgå, at skolefritidsordninger påfører det frivillige børne- og ungdomsarbejde urimelig konkurrence, bør fritidsnævnet inddrages i overvejelserne.

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 2, finder man det naturligt, at der ligesom på daginstitutionsområdet opkræves betaling af forældrene for elever, som er optaget i skolefritidsordninger. Størrelsen af forældrebetalingen fastsættes af kommunalbestyrelsen. Der er ikke noget til hinder for, at kommunen, hvis den ønsker det, kan tilbyde hel eller delvis friplads under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Skolefritidsordninger oprettet i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, vil være omfattet af de almindelige regler om tilsyn med skolen i skolestyrelsesloven. Det er således i henhold til § 27, stk. 1, 1. pkt., jfr. stk. 3, 1. pkt., i denne lov skolenævnet, der skal varetage tilsynet med skolefritidsordningen ved den enkelte skole.

Ifølge § 57, stk. 3, i skolestyrelsesloven vil skolelederen få den administrative og pædagogiske ledelse af fritidsordningen.

Der sker ikke i forbindelse med oprettelse af skolefritidsordninger i henhold til den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 4, en udvidelse af kommunens befordringsforpligtelse efter folkeskolelovens § 25.

Ifølge folkeskolelovens § 40, stk. 1, påhviler udgifterne til skolefritidsordninger kommunerne, idet der dog ifølge den foreslåede bestemmelse i